

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Datum 24 augustus 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
9990004026333

Kenmerk
WNB/2022/048.toek

Bijlagen
4

Geachte [REDACTED],

Op 24 augustus 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 24 augustus 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Ontheffingsaanvraag Molkwerum', gelegen in de gemeente Súdwest Fryslân. Het project betreft het uitvoeren van spoortechnische werkzaamheden om verzakkingen van het spoor te herstellen. De werkzaamheden bestaan uit het opbrengen van 2 tot 3 kubieke meter ballast en het inwerken hiervan met een Windhoff machine. Dit is een werktuig dat bevestigd is aan een spookraan, en door middel van trilling ballast op de daartoe bestemde plaats terecht laat komen. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de das (*Meles meles*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 24 augustus 2022 tot 26 augustus 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.

- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied spoortalud ter hoogte van km 45,4 geocode 008, gelegen aan het spoortracé Leeuwarden-Stavoren, ter hoogte van Molkwerum, één en ander zoals is weergegeven in door u aangeleverde figuur (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Specifieke voorschriften

- h. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven op pagina 3 van de bij de aanvraag gevoegde memo 'Ontheffingsaanvraag Molkwerum' van 24 augustus 2022 (bijlage 3 bij dit besluit) en de aanvullingen van 24 augustus (bijlage 4 bij dit besluit).
- i. Er dienen voorafgaand, tijdens en na afloop van de werkzaamheden foto's gemaakt te worden. Dit moet worden opgenomen in het uitvoeringsrapport. Hierin dient ook beschreven te zijn welke stappen zijn doorlopen. Dit rapport moet na uitvoering van de werkzaamheden worden gemaild naar wnb@rvo.nl.
- j. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een ecologisch deskundige aanwezig te zijn.
- k. Verlichting dient zo geplaatst te worden dat er zo min mogelijk verstoring van de burcht optreedt.
- l. Ingangen van de dassenburcht en wissels mogen niet beschadigd of geblokkeerd worden en/of onder hout bedolven worden.

Overige voorschriften

m. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Datum
24 augustus 2022

Onze referentie
9990004026333

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 9990004026333. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Instandhouding van de das

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

Datum
24 augustus 2022

Onze referentie
9990004026333

De das is in het plangebied aanwezig. Op de plek van de voorgenomen werkzaamheden bevindt zich een bijburcht van de das. De hoofdburcht bevindt zich ongeveer bij spoorkilometer 45,8. Door de grootte van de burcht wordt er vanuit gegaan dat het enkele dassen betreft. Dassen activiteit is recentelijk op het tracé Leeuwarden-Stavoren, ter hoogte van Molkwerum sterk toegenomen. Tevens is rondom kilometer 45,4 een aantal nieuwe dassenpijpen aangetroffen en is een omvangrijke hoeveelheid vers verplaatst zand ontdekt.

Na initiële verzakkingen is op 23 augustus 2022 een verdere verzakking van het spoor ontdekt. De verzakking moet zo snel mogelijk verholpen worden. Doordat de werkzaamheden plaatsvinden boven de dassenpijpen (dit is tevens de oorzaak van de verzakkingen) verliezen rust en verblijfsplaatsen van de das tijdelijk functionaliteit, en kunnen deze beschadigd raken. Tijdens de werkzaamheden kunnen pijpen van de burcht instorten.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de das tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op pagina 3 van het rapport 'Ontheffingsaanvraag Molkwerum' van 24 augustus 2022 en de aanvullingen van 24 augustus 2022.

- Er zullen geen werkzaamheden aan de dassenpijpen worden uitgevoerd.
- Werkzaamheden en machines zijn in de berm niet toegestaan.
- De werkzaamheden worden zo kortstondig mogelijk uitgevoerd. Gezien de aard van de werkzaamheden zullen deze 1,5 tot 2 uur duren.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing aanvullende voorschriften i, j, k en l opgenomen.

Alhoewel de burcht niet wordt geraakt tijdens de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat door de trillingen ondergronds wat zettingen optreden of pijpen instorten. Dassen die zich in de burcht bevinden tijdens de werkzaamheden zullen door de verstoring de burcht niet verlaten. Ook zullen foeragerende dassen gedurende de werkzaamheden tijdelijk niet terug keren naar de burcht. De burcht verliest tijdens de werkzaamheden dan ook zijn functionaliteit als rust en verblijfsplaats. Daarom is er sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming. Hiervoor wordt ontheffing verleend.

Staat van instandhouding

Gelet op de brede verspreiding binnen Europa is Nederland vermoedelijk van gemiddeld belang voor de das binnen Europa. Na herintroductie is de populatie gegroeid tot 5.000-6.000 exemplaren. De soort komt met name voor in het midden, oosten en zuiden van Nederland. De verdere groei van de populatie zal verder afhangen van natuurontwikkelingsinitiatieven, het aanleggen van verbindingzones en dassentunnels. De staat van instandhouding is gunstig.

Datum
24 augustus 2022

Onze referentie
9990004026333

Door het zo kortstondig mogelijk uitvoeren van de werkzaamheden en het behoud van de burcht is het aannemelijk dat de soort in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de das komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

De voorgenomen werkzaamheden zijn locatie-specifiek, waardoor er geen alternatieve mogelijkheden bestaan wat betreft de locatie van de ingreep.

Om de inverting van het spoor op te heffen zal er ballast moeten worden aangebracht onder de dwarsliggers. Er is geen andere manier om dit te realiseren dan door de inzet van een grote stopmachine, of het inzetten van de lichtere Windhoff machine. In beide gevallen wordt de ballast met behulp van trilpikkels onder de dwarsliggers geschud, en wordt de ballast verdicht. Er zijn geen technische alternatieven mogelijk. Het herstellen van het spoor wordt hiermee zo snel mogelijk en met behulp van de lichtste machine uitgevoerd. Er is geen alternatieve optie voor de inrichting en werkwijze welke minder effect op de das zal hebben.

Het achterwege laten van de werkzaamheden is eveneens geen optie aangezien het spoor zich onder de veilige interventiewaarde bevindt. De werkzaamheden zijn daarmee noodzakelijk om veiligheid van het spoor te waarborgen. Ook zou het voor de das niet minder schadelijk zijn om de werkzaamheden in een andere periode uit te voeren, gezien er in de minst kritische periode wordt gewerkt.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de das zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Het spoor is op 23 augustus na initiële verzakking verder ingezakt. De toelaatbare interventiewaarde van de inverting van het spoor op het moment dat een trein langsrijdt is overschreden. De snelheid van passerende treinen is teruggebracht naar 10 kilometer per uur. Er is daarmee sprake van een onveilige situatie die dringend hersteld dient te worden.

De werkzaamheden zullen de verzakking herstellen en het risico op ontsporing van treinen verkleinen.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is om de negatieve effecten op de das die als gevolg van de werkzaamheden optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
24 augustus 2022

Onze referentie
9990004026333

Noorderdyk

Noordervaartdijk

Melkveehouderij
Norwerth

De Gronzen

Stationswei

Spoarleane

Stationswei

Koudum-Molkwerum

Google

'Benne's Pôlle'

Afbeeldingen ©2022 Aerodata International Surveys, GeoContent, Maxar Technologies, Kaartgegevens ©2022

Nederland

Voorwaarden

Privacy

Feedback sturen

200 m

Maatregelen.

Er zullen alleen spoortechnische ingrepen worden gedaan, er zullen geen werkzaamheden aan dassenpijpen worden uitgevoerd.

Werkzaamheden en machines in de berm zijn niet toegestaan.

In eerste instantie is de snelheid naar 10km/u terug gebracht.

In tweede instantie heeft ProRail de plicht om interventiewaarden (= dus sprake van een veiligheidssituatie) binnen 24 uur te herstellen.

Aannemer Strukton zal dit gaan doen door het opbrengen van 2 a 3 kubieke meter ballast en het inwerken hiervan met een zgn Windhoff. Dit is een werktuig dat bevestigd is aan een spookraan, en door middel van trilling ballast op de daartoe bestemde plaats laat terechtkomen.

De ingezette machine is de lichtst mogelijke machine om het spoor weer op norm te krijgen.

In bijgaand filmpje een indruk van de machine. https://www.youtube.com/shorts/Uc9_6o8L-Rc

Na morgen (25-8-2022) zal ProRail met RVO overleggen wat de gevolgen zijn van deze tussentijdse noodmaatregel voor de lopende ontheffingsaanvraag (7/8 sept en 21/22 sept) of een wijziging van deze aanvraag indienen op basis van "mijn RVO".

Alternatieven.

Om de inverting op te heffen zal er ballast moeten worden aangebracht onder de dwarsliggers. Er is geen andere manier om dit te realiseren dan door de inzet van een grote stopmachine, of op kleinere schaal, het inzetten van de getoonde Windhoff. In beide gevallen wordt de ballast met behulp van trilpikkels de ballast onder de dwarsliggers geschud, en wordt de ballast verdicht. Kortom er zijn geen technische alternatieven.

Het accepteren van de situatie is eveneens geen alternatief. Het feit dat het spoor zich hier al ver over interventiewaarde heen bevindt, verplicht ProRail tot herstel binnen 24 uur.

- Hoe laat worden de werkzaamheden uitgevoerd en hoe lang duren ze?

Werkzaamheden vallen tussen 1:00 uur en 5:00 uur.

- Betreft de burcht een hoofdburcht of een bijburcht?

De hoofdburcht zit rondom 45.8. Wij beschouwen dit als een bijburcht.

- Welke maatregelen worden genomen als de dassen in de burcht aanwezig zijn bij start van de werkzaamheden?

Het valt niet vast te stellen of er wel of geen dassen in de burcht aanwezig zijn. Er mag worden aangenomen dat in ieder geval een aantal dassen aan het fourageren zijn.

- Is de burcht na de werkzaamheden weer functioneel?

Alhoewel de burcht niet wordt geraakt tijdens de werkzaamheden, valt niet uit te sluiten dat door de trillingen ondergronds wat zettingen optreden.

De burcht als geheel zal functioneel zijn ook na de werkzaamheden.

- Hoe wordt met verlichting omgegaan tijdens de werkzaamheden?

Er wordt gewerkt met machineverlichting. Mogelijk aangevuld met 1 of 2 schijnwerpers. Personeel draagt meestal hoofdverlichting.

- Wat is de invloed van de werkzaamheden op de kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied?

Das en Boom geeft aan dat de werkzaamheden voor kortstondig ongemak zorgen voor de das. Dassen in de burcht zullen de werkzaamheden merken. Dassen buiten de burcht zullen gedurende de werkzaamheden niet terugkeren naar de burcht. Er is geen reden om aan te nemen dat de dassen er afgezien van de momentane overlast verdere nadelige gevolgen aan ondervinden. De kwantiteit van het dassenleefgebied wijzigt niet.

- Kunt u de locatie op kaart aangeven?

Locatie volgt.

- Op grond van welk belang wordt ontheffing aangevraagd?

Het belang van een veilig treinverkeer. Verzakkingen tasten de ligging zodanig aan dat hiervan geen sprake meer is.

- Voor welk verbodsartikel wordt ontheffing aangevraagd, en hoe wordt dit verbod door de werkzaamheden overtreden?

Trillingen zijn niet intenser dan die van een passerende trein artikel 3.10

Verstoring is incidenteel, mogelijk wordt artikel 1.11 van de wet natuurbescherming.

- Kunnen de dassenpijpen instorten door de werkzaamheden?

Er kunnen tijdens werkzaamheden pijpen instorten. Dit is ook reeds tijdens de treindienst gebeurd, getuige het feit dat het spoor verzakt.

- Hoe gaan jullie verstoring voor de das zo veel mogelijk voorkomen?

Werkzaamheden worden vlug uitgevoerd. Er wordt gewerkt met de lichte Windhoff machine. Werkzaamheden worden niet buiten de spoorbaan, het ballastbed plaats.

- Worden de werkzaamheden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige?

In principe is er geen ecooloog bij. Hierover is nagedacht, maar fouragerende dassen zullen niet gezien worden. Deze blijven op afstand. Dassen in de burcht zullen niet naar buiten komen. Deze zullen dus ook niet gezien worden. En van aantasting van omgeving is geen sprake, omdat werkzaamheden en machinebewegingen zich beperken tot de spoorbaan, het ballastbed. De toegevoegde waarde van een ecooloog is er in dezen niet. Ecooloog is echter wel telefonisch standby.

- Ik mis nog het antwoord op hoe lang de werkzaamheden duren. Duren deze de gehele tijd tussen 1:00 en 5:00? Hoe lang duurt de verstoring voor de dassen?

Lastig precies te zeggen. Wel heeft de aannemer de vraag gekregen om zo snel mogelijk weer te vertrekken. Gezien de werkzaamheden mogen we ervan uitgaan dat men met 1,5 -2 uur werktijd weer weg moet kunnen zijn.

- Wat gaan jullie doen om te voorkomen dat er nog meer verzakkingen optreden de komende periode waar eveneens met spoed werkzaamheden voor zouden moeten worden uitgevoerd?

We kunnen het gedrag van de das niet voorspellen. Er loopt een voorbereiding voor een project dit najaar om hier dassenhekken aan te brengen, en de das uit het spoortalud te halen. Kortgeleden heeft hierover een voorgesprek met Jelle van Aalst e.a. plaatsgevonden. Hier komt zeer binnenkort een ontheffingsaanvraag voor. Door het spoortalud en dassenhabitat te scheiden, kunnen wij veilig treinverkeer garanderen en onderhoud uitvoeren, en kan de das onbekommerd zijn gang gaan.

- Hoe groot is de dassenpopulatie op locatie? Door hoeveel dassen wordt de burcht gebruikt?

Onbekend. Gezien de omvang van de burcht mag ervan uitgegaan worden dat het zeker om enkele dassen gaat, en geen eenling.

- Is bekend wanneer de burcht voor het laatst in gebruik was?

De burcht is nog steeds in gebruik. Hij is niet verlaten.